

Jestem uczniem – mam prawa i obowiązki w szkole

Bibliografia:

- Źródło: Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.*

Jestem uczniem – mam prawa i obowiązki w szkole

Edukacja

Źródło: geralt, dostępny w internecie: pixabay.com, domena publiczna.

Polecenie 1

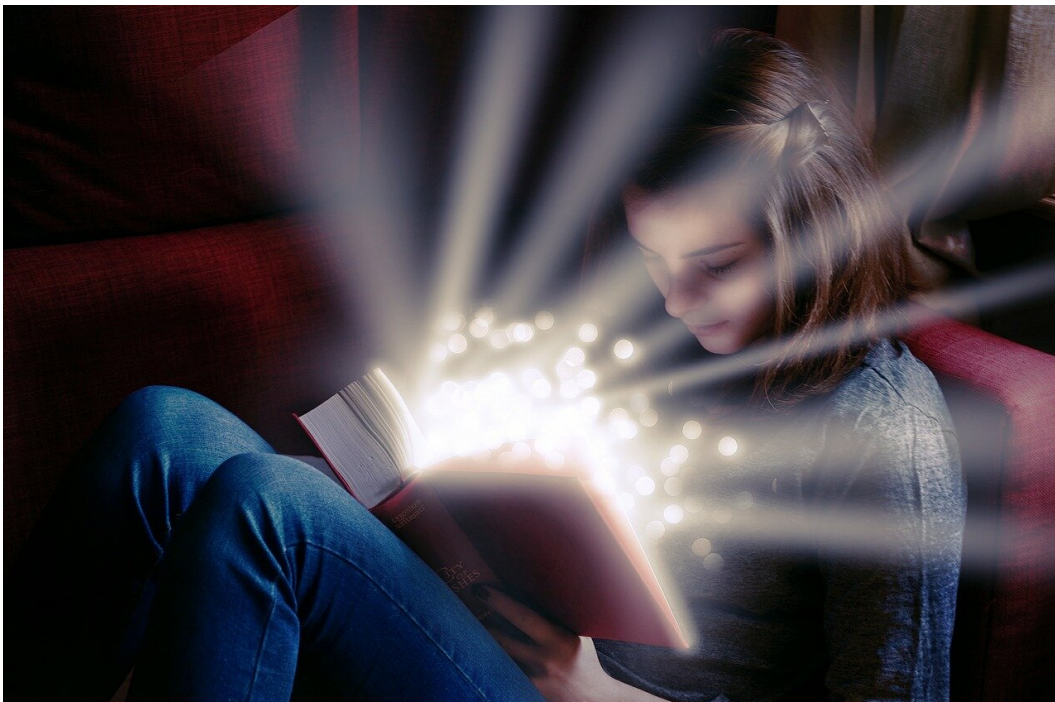
Wykonaj zadania, pracując w kilkusobowych grupach.

- Wyszukaj w wiarygodnych źródłach tekst Konwencji o prawach dziecka.
- Wypisz prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka, które mogą być realizowane przez samorząd uczniowski. Uzasadnij wybór.

Czy znasz regulamin samorządu uczniowskiego obowiązujący w twojej szkole? Sprawdź swoją wiedzę, wykonując podane zadania.

- Jak zorganizowane są władze waszego samorządu uczniowskiego? Wymień nazwy i uprawnienia poszczególnych organów.
- Które z organów samorządu uczniowskiego pochodzą z wyborów? Wymień główne zasady szkolnej/klasowej ordynacji wyborczej.
- Kto w twojej szkole pełni funkcję opiekuna samorządu uczniowskiego? Czy macie wpływ na jego wybór?

Sprawdź zgodność podanych przez siebie odpowiedzi z obowiązującym w szkole regulaminem samorządu uczniowskiego.

Nauka

Źródło: ThePixelman, dostępny w internecie: pixabay.com, domena publiczna.

Co potrafię?

- wyjaśniać, co to jest samorządność i samorząd;
- charakteryzować potrzeby człowieka.

Nauczysz się

- charakteryzować zasady funkcjonowania szkoły;
- wymieniać organy szkoły;
- charakteryzować samorząd uczniowski oraz jego rolę w szkole;
- omawiać system edukacyjny w Polsce;
- wskazywać prawa i obowiązków ucznia.

Szkoła. Organy szkoły

Tablica szkolna

Źródło: alkruse24, licencja: CC BY 2.0.

Stwierdzenie, że „uczymy się przez całe życie”, zna chyba każdy. Jednak poza tzw. edukacją nieformalną (czyli np. uczeniem się w domu, w pracy czy podczas kontaktów z rówieśnikami) najczęściej nauka kojarzy się z kształceniem w szkole.

Szkoła jest instytucją kształcącą i wychowującą, ale szkoła to także wspólnota nauczycieli i uczniów.

Funkcje szkoły:

- **kształcąca** – przekazuje wiedzę naukową i umiejętności, uczy logicznego myślenia;
- **wychowawcza** – wdraża w normy społeczne, wskazuje wartości społeczne;
- **społeczna** – uczy współżycia z innymi ludźmi, przygotowuje do odgrywania różnych ról społecznych;
- **kulturowa** – wprowadza w kulturę danego społeczeństwa, wdraża do korzystania z dóbr kultury;
- **opiekuńcza** – tworzy warunki do zaspokajania różnych potrzeb uczniów.

Organizacja szkoły

W szkole funkcjonują **organy szkoły**, czyli osoby i grupy osób posiadające przypisane prawem kompetencje.

Do organów szkoły zaliczamy:

- dyrektora szkoły;
- radę pedagogiczną;
- radę szkoły;
- radę rodziców;
- samorząd uczniowski.

Ważne!

Dla dobrego funkcjonowania szkoły konieczna jest **współpraca** wszystkich jej organów.

Pozytywnie w szkole!

Źródło: gerald, dostępny w internecie: pixabay.com, domena publiczna.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Dyrektor

Dyrektor szkoły kieruje jej działalnością i reprezentuje ją na zewnątrz.

W wykonywaniu swoich zadań współpracuje ze wszystkimi funkcjonującymi w szkole organami, w szczególności jednak dyrektor realizuje uchwały rady szkoły oraz rady pedagogicznej.

Szczegółowe zadania dyrektora szkoły określone są w art. 7 ust. 2 Karty Nauczyciela:

Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny zwłaszcza za:

- dydaktyczny i wychowawczy poziom szkoły;
- realizację zadań zgodnie z uchwałami rady pedagogicznej i rady szkoły, podjętymi w ramach ich kompetencji stanowiących, oraz zarządzeniami organów nadzorujących szkołę;
- tworzenie warunków do rozwijania samorządnej i samodzielnej pracy uczniów i wychowanków;
- zapewnienie pomocy nauczycielom w realizacji ich zadań i doskonaleniu zawodowym;
- zapewnienie w miarę możliwości odpowiednich warunków organizacyjnych do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych;
- zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Rada pedagogiczna

W skład **rady pedagogicznej** wchodzi dyrektor i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole. Podstawowym jej zadaniem jest planowanie i analizowanie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.

Do kompetencji rady pedagogicznej należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów, zatwierdzanie planów pracy szkoły oraz podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole.

Rada szkoły

Rada szkoły łączy wszystkie przedstawicielstwa wspólnoty szkolnej: rodziców, nauczycieli oraz uczniów. Powoływanie rady szkoły nie jest obowiązkowe. Jeżeli nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.

Tryb wyboru członków rady szkoły określa statut szkoły. Statut może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby oraz dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady. Kadencja rady szkoły trwa 3 lata. W skład rady szkoły wchodzi w równej liczbie przedstawiciele wszystkich grup społeczności szkolnej (co najmniej 6 osób).

Rada szkoły:

- uchwała statut szkoły na podstawie projektu przygotowanego przez radę pedagogiczną i odwołuje się od decyzji kuratora oświaty w sprawie uchylenia statutu lub niektórych jego postanowień;
- zatwierdza wnioski o przyznanie dla uczniów stypendium Prezesa Rady Ministrów;
- przedstawia wnioski w sprawie rocznego planu finansowego środków specjalnych szkoły i opiniuje projekt planu finansowego szkoły;
- z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć pozalekcyjnych i przedmiotów nadobowiązkowych.

Samorząd uczniowski

Samorząd uczniowski to nie tylko „klasowa trójka”, przewodniczący czy też zarząd samorządu. To nie jest wąskie grono osób, którym powierzono całą odpowiedzialność za to, co dzieje się w szkole.

Samorząd uczniowski tworzą **wszyscy** uczniowie szkoły, niezależnie od klasy, w której się uczą, wieku, ocen z poszczególnych przedmiotów czy też oceny z zachowania.

„Wszyscy” oznacza więc, że **każdy** uczeń danej szkoły jest również członkiem jej samorządu uczniowskiego.

Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym.

Ważne!

Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

Co może samorząd uczniowski?

Samorząd może przedstawiać radzie szkoły, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów.

Samorząd uczniowski:

1. Ma prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami.
2. Ma prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu.
3. Ma prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań.
4. Ma prawo do redagowania i wydawania gazety szkolnej;
5. Ma prawo do organizowania - w porozumieniu z dyrektorem - działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi;

6. Ma prawo do wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

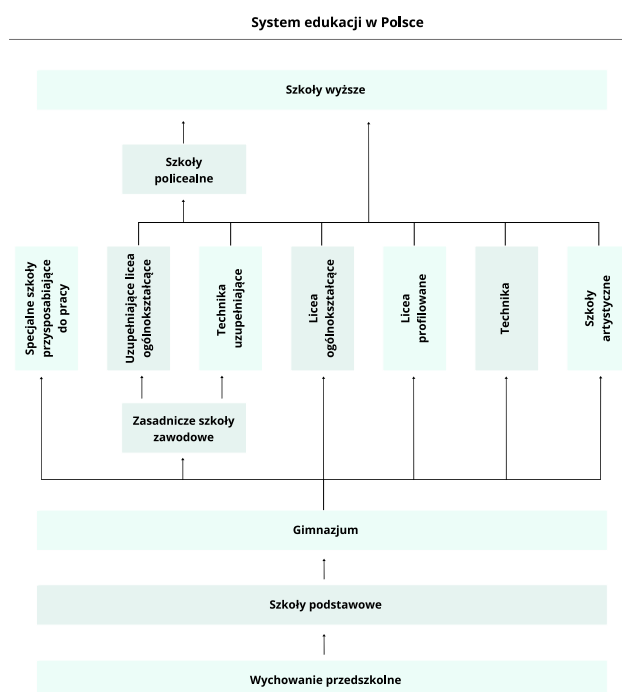
Ważne!

Samorząd uczniowski może przedstawiać **wnioski** (czyli np. propozycje wprowadzenia zmian, przyjęcia nowych rozwiązań) oraz **opinie** (pozytywne lub negatywne) we **wszystkich** sprawach szkoły.

Wymienienie sześciu konkretnych przykładów służy jedynie podkreśleniu, że zwłaszcza one mieszczą się w zakresie działalności samorządu.

System edukacji w Polsce

Szkolnictwo jako zespół instytucji tworzy **system edukacji** dla dzieci i osób młodych oraz dorosłych. Największe reformy systemu edukacji zaszły w roku 1999 oraz 2017. Wprowadzono zmiany organizacyjne, strukturalne oraz treściowe.

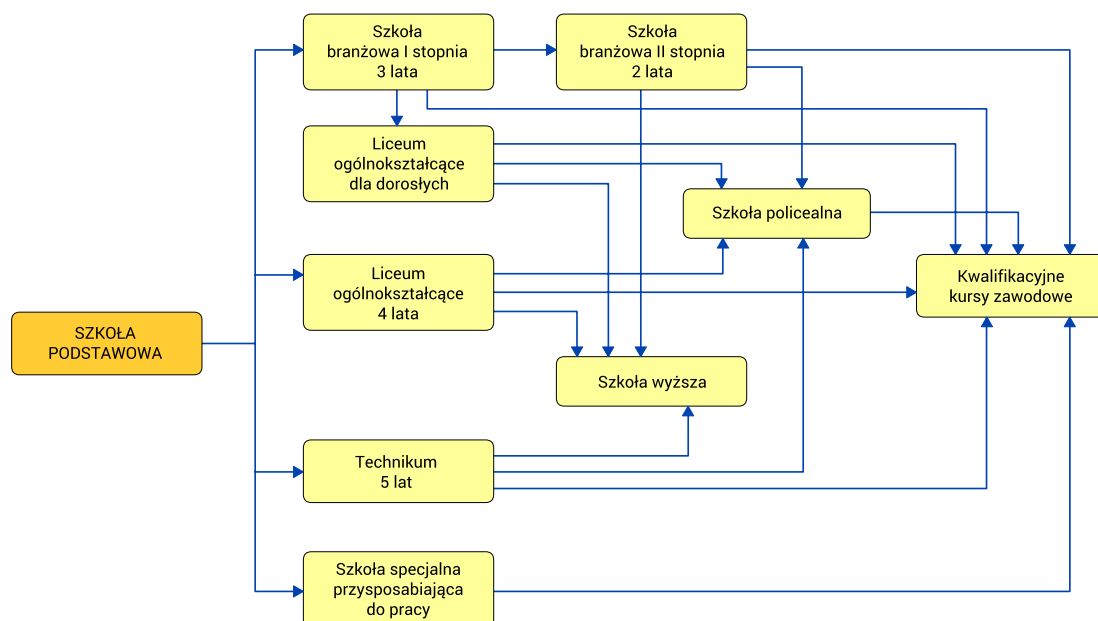

Model systemu edukacji w Polsce do 1.09.2014 r.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Przedstawiony system obowiązywał do 01.09.2014 r., następnie uległ on przekształceniom i dostosowaniu do aktualnych potrzeb edukacyjnych. Od 1.09.2014 r. przestały funkcjonować w Polsce licea profilowane oraz technika uzupełniająca i uzupełniająca licea ogólnokształcące. Od 1 września 2017 r. z inicjatywy minister edukacji narodowej, Anny Zalewskiej, wdrożono reformę systemu oświaty w Polsce. Nowa struktura szkolnictwa obejmuje: **8-letnią szkołę podstawową**; następnie uczeń ma do wyboru: **liceum ogólnokształcące, technikum, szkołę branżową I stopnia i szkołę branżową II stopnia**. Od roku szkolnego 2017/18 nie była już przeprowadzana rekrutacja do klas I gimnazjum oraz zasadniczej szkoły zawodowej (przekształconej w branżową szkołę I stopnia).

Liceum ogólnokształcące jest aktualnie szkołą czteroletnią, doskonali wiedzę ogólną i przygotowuje - po zdaniu matury - do podjęcia nauki na studiach wyższych. **Technikum** zaś to szkoła pięcioletnia, której ukończenie daje prawo do wykonywania określonego zawodu, a także - po zdaniu matury - umożliwia podjęcie studiów. **Branżowa szkoła I stopnia** to szkoła trzyletnia, której ukończenie - po zdaniu egzaminu z jednej kwalifikacji - potwierdza kwalifikacje w zawodzie i daje wykształcenie zasadnicze branżowe. Żeby uzyskać tytuł technika, absolwent może kontynuować naukę w **branżowej szkole II stopnia** i uzyskać wykształcenie średnie branżowe oraz przystąpić do matury.

Schemat systemu edukacji w Polsce od 1.09.2017 r.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Edukacja przedszkolna

Ten poziom edukacji uznaje się za pierwszy szczebel systemu oświaty. Edukacja przedszkolna w Polsce rozpoczyna się, kiedy dziecko jest w wieku 3 lat. **Uczęszczanie do przedszkoli dzieci 3-, 4- i 5-letnich jest dobrowolne.** Decyzję w tej sprawie podejmują rodzice. Obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne realizowane w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego obejmuje **dzieci 6-letnie.**

Przedszkole

Źródło: Lucélia Ribeiro, licencja: CC BY-SA 2.0.

Kształcenie obowiązkowe

Obowiązek szkolny zaczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia. Od 1 września 2019 roku obowiązek szkolny spełniony jest po ukończeniu 8-letniej szkoły podstawowej. Wcześniej był on spełniany także po ukończeniu gimnazjum. Etapy:

Edukacja przedszkolna (roczna)	Wiek: 6 lat
Szkoła podstawowa (8 lat)	Wiek: 7 lat
Szkoła ponadpodstawowa	Wiek: 15 lat

Jedynym kryterium przyjęcia dziecka do pierwszej klasy szkoły podstawowej jest wiek. Przyjęcie ucznia do szkoły ponadpodstawowej odbywa się natomiast na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, wymagane jest również przystąpienie do zewnętrznego egzaminu ósmoklasisty.

Egzamin składa się z trzech części: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego. Wyniki egzaminu wraz z końcową oceną osiągnięć uczniów odnotowaną na świadectwie decydują o ich przyjęciu do szkół ponadpodstawowych.

Edukacja ponadpodstawowa

Liceum ogólnokształcące	Wiek: 15-19 lat
Technikum	Wiek: 15-20 lat
Branżowa szkoła I stopnia	Wiek: 15-18 lat
Branżowa szkoła II stopnia	Wiek: 18-20 lat

Na zakończenie nauki wszystkie szkoły ponadpodstawowe (z wyjątkiem branżowej szkoły I stopnia) przeprowadzają **egzamin maturalny**. Uczniowie liceów ogólnokształcących i techników, którzy zdali egzamin maturalny, otrzymują świadectwo dojrzałości (wymagane do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe).

Egzamin maturalny składa się z dwóch części: ustnej (obowiązkowe są dwa egzaminy: język polski i język obcy nowożytny) oraz pisemnej (obowiązkowe są trzy egzaminy na poziomie podstawowym: język polski, matematyka i język obcy nowożytny). Uczeń musi również przystąpić do jednego egzaminu pisemnego z wybranego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Zdany egzamin maturalny uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest oceną poziomu opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności z zakresu danej kwalifikacji, opisanej w podstawie

programowej kształcenia w określonym zawodzie.

Po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia i zdaniu egzaminu z jednej kwalifikacji absolwent otrzymuje potwierdzenie kwalifikacji w danym zawodzie i uzyskuje wykształcenie zasadnicze branżowe. Aby uzyskać tytuł technika, absolwent może kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia i uzyskać wykształcenie średnie branżowe oraz przystąpić do matury. Jeśli nie zdecyduje się na branżową szkołę II stopnia, może podjąć pracę lub wybrać liceum ogólnokształcące dla dorosłych.

Szkolnictwo wyższe

Gmach Główny Uniwersytetu Wrocławskiego

Źródło: katie_pl, dostępny w internecie: wikimedia, licencja: CC BY-SA 3.0.

Polski system szkolnictwa wyższego oparty jest na trójstopniowej strukturze studiów:

- studia pierwszego stopnia (studia licencjackie lub inżynierskie);
- studia drugiego stopnia (studia magisterskie);

- studia trzeciego stopnia (studia doktoranckie).

Uwaga!

Na wybranych kierunkach - jak np.: psychologia, teologia, prawo - możliwe jest jedynie studiowanie w trybie jednolitych studiów magisterskich (10-semesteralnych).

Na **studia pierwszego stopnia** licencjackie i inżynierskie mogą aplikować osoby posiadające świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, na którego podstawie mają prawo podejmować studia pierwszego stopnia w swoim kraju. Studia licencjackie trwają 3 lata (6 semestrów), studia inżynierskie trwają 3,5 roku (7 semestrów). Uzyskany dyplom licencjata albo inżyniera upoważnia do podjęcia studiów drugiego stopnia (magisterskich).

Na **studia drugiego stopnia** (uzupełniające magisterskie) mogą aplikować osoby posiadające dyplom ukończenia studiów I stopnia, na którego podstawie mają prawo podejmować studia drugiego stopnia w swoim kraju. Studia drugiego stopnia uzupełniające magisterskie trwają 2 lata (4 semestry) lub 1,5 roku (3 semestry) i kończą się uzyskaniem dyplomu magistra.

Na studia jednolite magisterskie lub równorzędne mogą aplikować kandydaci posiadający świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, na którego podstawie mają prawo podejmować studia pierwszego stopnia w swoim kraju. W tym przypadku kształcenie trwa nieprzerwalnie 5 lub 6 lat (10 lub 12 semestrów) i kończy się uzyskaniem tytułu magistra lub równorzędnego.

Student

Źródło: pixabay, domena publiczna.

Do podjęcia **studiów trzeciego stopnia** (doktoranckich) upoważnia dyplom magistra lub tytuł równorzędny. Studia doktoranckie trwają 4 lata (8 semestrów) i kończą się obroną pracy doktorskiej i uzyskaniem stopnia naukowego doktora.

Polecenie 2

Na stronie internetowej wybranej szkoły ponadpodstawowej znajdź ofertę edukacyjną oraz zasady przyjmowania kandydatów.

Uczeń – prawa i obowiązki

Zdobywanie wykształcenia i bycie uczniem wiąże się z wieloma prawami, ale i obowiązkami.

Edukacja jako prawo człowieka

Koncepcja praw człowieka zakłada, że każdemu człowiekowi przysługują określone prawa, wynikające z godności człowieka.

Powszechna deklaracja praw człowieka, przyjęta w 1948 r., uznaje edukację za podstawowe prawo człowieka. Oznacza to, że każdy człowiek na świecie ma prawo do otrzymania darmowej edukacji przynajmniej na poziomie podstawowym.

Konwencja o prawach dziecka zobowiązuje rządy państw do zapewnienia darmowej edukacji na poziomie podstawowym dla wszystkich dzieci. W dokumencie tym zapisano też, że wszystkie dzieci mają prawo do edukacji, która przygotowuje je do aktywnego, odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, szanującym środowisko i godność innych.

Ważne!

Art. 70 Konstytucji RP

1. Każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18. roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.
2. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością.
3. Rodzice mają wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne. Obywatele i instytucje mają prawo zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.
4. Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa.

Źródło: Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.*

Dokumenty określające przykładowe prawa i obowiązki ucznia:

- Deklaracja praw człowieka i obywatela;

- Konwencja o prawach dziecka;
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Statut szkoły;
- Program wychowawczy szkoły.

Prawa ucznia

Podstawowymi prawami wynikającymi z najważniejszego aktu prawnego w Polsce, jakim jest Konstytucja RP, są:

- prawo do nauki;
- prawo do wychowania w rodzinie;
- prawo do wychowania bez przemocy;
- prawo do informacji;
- prawo do swobody myśli, sumienia religii;
- prawo do swobody wypowiedzi.

Natomiast prawami ściśle wynikającymi z obowiązku szkolnego i z nim związanymi są prawa do:

- zapoznania się z programem nauczania poszczególnych przedmiotów;
- zapoznania się z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i oceny zgodnie z jego założeniami;
- właściwie zorganizowanego procesu kształcenia;
- opieki wychowawczej i zapewnienia warunków bezpieczeństwa;
- życzliwego podmiotowego traktowania w procesie kształcenia i wychowania;
- rozwijania swoich zainteresowań, zdolności i talentów na zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych;
- powiadamiania go o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości;

- odpoczynku w czasie przerw świątecznych i ferii;
- uzyskania pomocy w przypadku trudności w nauce;
- korzystania z opieki zdrowotnej oraz poradnictwa i terapii pedagogicznej i psychologicznej;
- korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki i świetlicy tak podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych;
- uczestnictwa i udziału w organizowaniu imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych na terenie szkoły.

Nad przestrzeganiem praw ucznia czuwa m.in. **Szkolny Rzecznik Praw Ucznia**, którym może być uczeń lub nauczyciel. Zasady funkcjonowania rzecznika określa statut szkoły.

Rzecznik podejmuje działania na wniosek zainteresowanego lub z własnej inicjatywy. W ramach swoich obowiązków dba o egzekwowanie i przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących uczniów. Może także proponować nowe przepisy dotyczące uczniów. Rzecznik, jeżeli jest to nauczyciel, uczestniczy w posiedzeniach rady pedagogicznej z prawem przedstawienia na jej forum problemów przestrzegania praw ucznia.

Obowiązki ucznia

Katalog obowiązków różni się w poszczególnych placówkach. Nie ma jednego „uniwersalnego”. Natomiast najczęściej powtarzają się następujące obowiązki:

- systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły;
- noszenie wymaganych podręczników i przyborów szkolnych;
- przestrzeganie zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły;
- odpowiedzialność za własne życie, zdrowie i higienę;
- bycie uczciwym i prawdomównym;
- dbałość o wspólne dobro, ład i porządek w szkole;

- dbałość o estetyczny wygląd szkoły i otoczenia;
- dbałość o honor klasy i szkoły;
- noszenie na zajęcia kultury fizycznej stroju gimnastycznego;
- udział w uroczystościach i imprezach organizowanych przez szkołę.

Podsumowanie

Podstawowym miejscem edukacji formalnej jest szkoła. Pełni ona nie tylko funkcję kształcącą, ale także wychowawczą czy kulturową. Aby je realizować, szkoły posiadają organy, w tym dyrektora szkoły czy radę pedagogiczną. Szczególną pozycję zajmuje samorząd uczniowski, za którego pośrednictwem wszyscy uczniowie uczestniczą w życiu szkoły. Samorząd szkolny odgrywa też istotną rolę w kontrolowaniu przestrzegania praw ucznia. Prawa ucznia są regulowane nie tylko w dokumentach wewnętrznych szkoły, jak np. statut szkoły, ale w dokumentach prawa krajowego – konstytucji i ustawach.

Ćwiczenie 1

Wymień organy szkoły o charakterze kolegialnym.

Ćwiczenie 2

Podaj nazwę organu szkoły, którego możesz być członkiem.

Ćwiczenie 3

Przedstaw poziomy kształcenia ponadpodstawowego w Polsce. Odpowiedź zostaje a podpowiedź: zastanów się, jakie możliwości edukacyjne możesz wybrać po ukończeniu szkoły podstawowej.

Polecenie 3

Wymień swoje prawa i obowiązki jako ucznia.

Przydatne linki

Ministerstwo Edukacji i Nauki - <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka>

Ćwiczenie 4

ĆWICZENIE: Wstaw w tekst

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

ĆWICZENIE: Połącz w pary

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

ĆWICZENIE: Wstaw tekst na ilustrację

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.